

PAŽYMA
DĖL VIEŠOJO VALDYMO AGENTŪROJE 2023 M. GAUTŲ IR IŠNAGRINĖTŲ
ASMENŲ PRAŠYMŲ IR SKUNDŲ

2023 m. gruodžio d. Nr. L-

Vilnius

Viešojo valdymo agentūros (toliau – Agentūra) Tarnybos sąlygų skyrius parengė 2023 m. išnagrinėtų asmenų prašymų ir skundų analizę bei parengė šią pažymą „Dėl Viešojo valdymo agentūroje 2023 m. gautų ir išnagrinėtų asmenų prašymų ir skundų“.

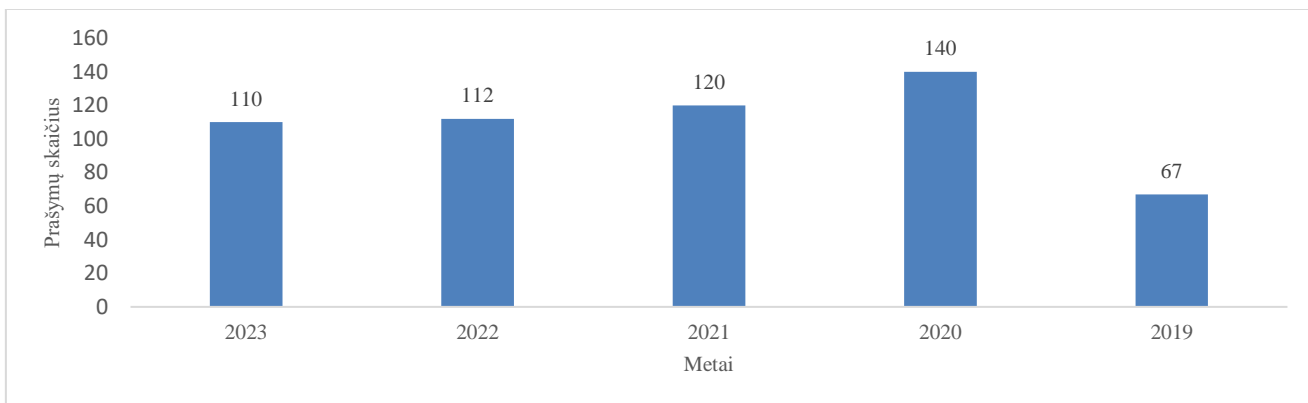
Pažymėtina, kad šioje pažymoje nenagrinėjami fizinių ir juridinių asmenų Tarnybos sąlygų skyriaus elektroniniu paštu gauti prašymai (apie 1230 el. paštu gautų asmenų prašymų per 2023 m.) ir metodinės pagalbos teikimas konsultuojant asmenis telefonu dėl Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimo neaiškumų (apie 3120 konsultacijų telefonu per 2023 m.). Aktualiausi atsakymai į juos skelbiami Agentūros tinklapio skiltyje „Dažniausiai užduodami klausimai“.

Šios pažymos tikslas – išanalizuoti Agentūroje gautus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymus bei fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir skundus dėl VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimo neaiškumų, identifikuoti pagrindines praktikoje iškylančias problemas, pateikti pasiūlymus jų sprendimui ir teisinio reglamentavimo tobulinimui.

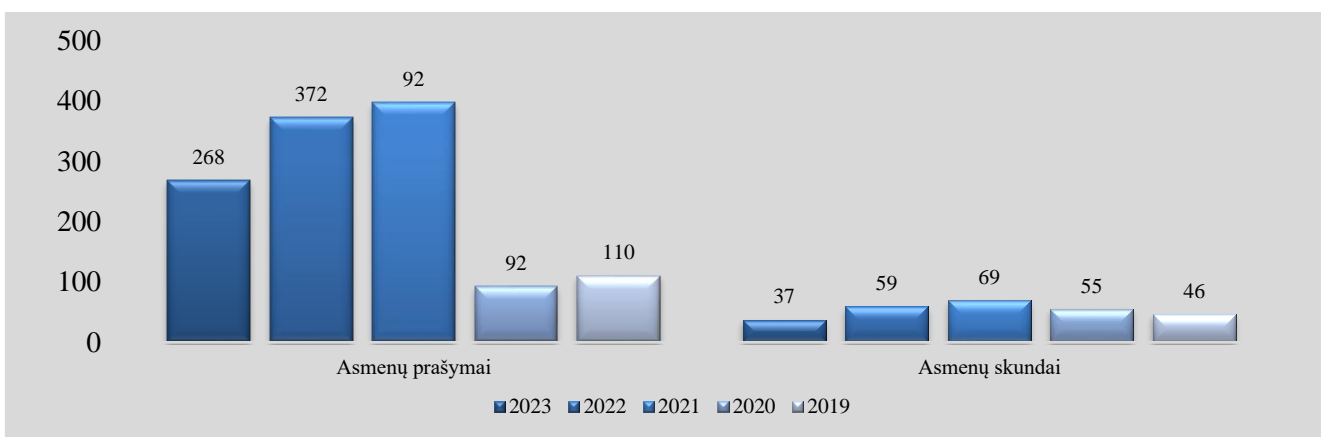
Bendra informacija

2023 m. Agentūroje gauta ir išnagrinėta **110 valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų** (iš jų **92 prašymai** (83,64% visų prašymų) buvo išnagrinėti Tarnybos sąlygų skyriuje, **16 prašymų** (14,55% visų prašymų) – Atrankų ir Vadovų atrankos ir planavimo skyriuose, **2 prašymai** (1,81% visų prašymų) – Administravimo skyriuje) **ir 268 asmenų prašymai** bei **37 asmenų skundai** (iš jų 29 skundai buvo susiję su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimu, o 8 skundai – nepriklausė VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų reguliavimo sričiai). 1 ir 2 paveiksluose pateikiami valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų ir asmenų prašymų skaičių palyginimai pagal 2019-2023 metų duomenis.

1 pav. Agentūroje išnagrinėtų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų skaičius 2019-2023 m.

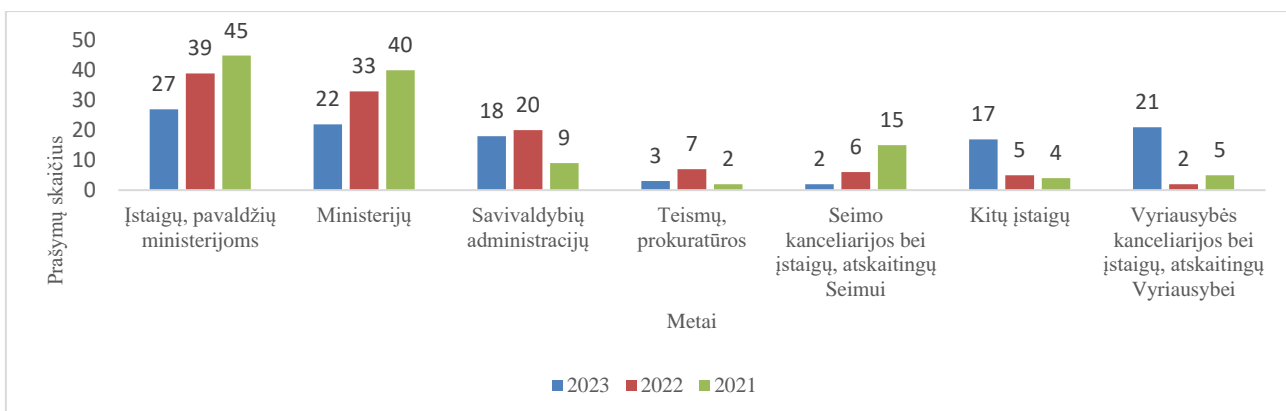
2 pav. Asmenų prašymų ir skundų skaičius 2019-2023 m.

Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų analizė

Nagrinėjant Agentūroje gautų prašymų skaičiaus pasiskirstymą pagal įstaigas, iš kurių jie gauti, pažymėtina, kad 2023 m. Agentūroje buvo gauta **110** prašymų.

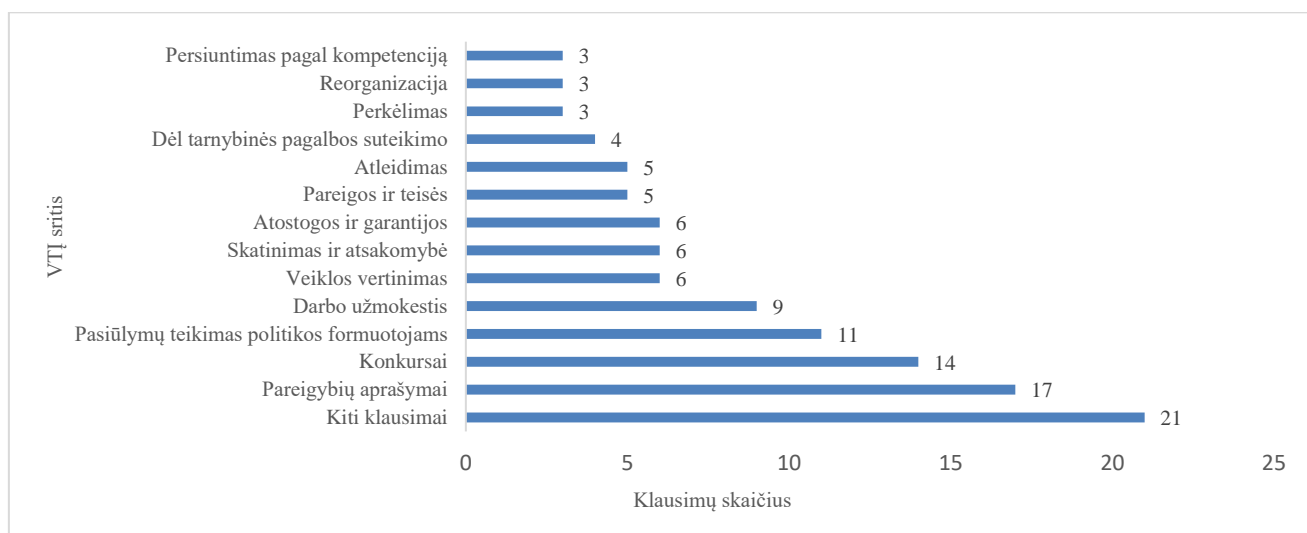
3 pav. Agentūroje išnagrinėtų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų skaičius 2021-2023 m.

Didžioji gautų prašymų dalis tiek 2023 m., tiek ir 2022 bei 2021 m. yra iš įstaigų, pavaldžių ministerijoms (2023 m. – 24,55% prašymų, 2022 m. – 34,82% prašymų, 2021 m. – 37,5% prašymų), ir ministerijų (2023 m. – 20% prašymų, 2022 m. – 29,46% prašymų, 2021 m. – 33,33% prašymų). Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 m. Agentūra sulaukė ženkliai daugiau prašymų, pateiktų Vyriausybės kanceliarijos bei įstaigų, atskaitingų Vyriausybei (19,09% visų prašymų palyginus su 1,79% ir 4,17% atitinkamai 2022 ir 2021 m.), ir kitų įstaigų prašymų (15,45% visų prašymų palyginus su 4,46% ir 3,33% atitinkamai 2022 ir 2021 m.).

Įstaigų prašymuose buvo nagrinėjami klausimai, susiję su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimu. 4 paveiksle ir 1 lentelėje (1 priedas) nurodomas detalus prašymuose nagrinėtų klausimų sąrašas pagal VTĮ sritis ir skaičius, kiek kartų šis klausimas buvo keliamas.

4 pav. 2023 m. Agentūroje gautuose valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymuose išnagrinėtų klausimų skaičiaus pasiskirstymas pagal VTĮ sritis

Išanalizavus Agentūroje gautus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymus ir atlikus detalią juose pateiktų klausimų analizę, galima išskirti valstybės tarnybos teisinio reglamentavimo sritis, dėl kurių kyla daugiausiai neaiškumų:

Daugiausia kartų (21) prašymuose buvo nagrinėti **kiti klausimai**, kurių didžioji dalis buvo susiję su naujos redakcijos VTĮ ir Vietos savivaldos įstatymo nuostatų taikymu ir kadencijų skaičiavimu savivaldybių kontrolieriams, numatomais pokyčiais vykdant valstybės tarnybos reformą ir keičiant valstybės tarnautojų pareigybes į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybes. Taip pat sulaukta 6 įstaigų prašymų įtraukti jas į valstybės tarnautojų užsienio kalbų mokėjimo lygio nustatymo Akredituotų įstaigų sąrašą bei kitų pavienių klausimų (žr. 1 lentelėje). Daugybės įstaigų prašymų Agentūra sulaukė LR Seimui 2023 m. gegužės 25 d. priėmus Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymą ir Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymą. Akivaizdu, kad įstaigoms kyla daug klausimų dėl naujų, konkuruojančių nuostatų taikymo.

Antroje vietoje pagal prašymų skaičių (17) buvo klausimai, susiję su **pareigybių aprašymu**, pvz., dėl pareigybių suderinimo, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigybės panaikinimo, prašyta išaiškinimo, ar vicemero pareigybės aprašyme būtina nustatyti 4 metų vadovaujamo darbo patirtį ir kt. Matyti, kad įstaigos, besiruošdamos valstybės tarnybos reformai, siekia tinkamai įgyvendinti VTĮ bei Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos nuostatas.

Nemaža dalis prašymų (14) buvo susijusi su **centralizuotų konkursų vykdymu**, pvz., prašyta pateikti kompleksinio vertinimo išvadas, informaciją apie konkursus vykdant tarnybinį patikrinimą, teismui ir STT bei kt. Konkursai iki 2024 m. sausio 1 d., kol valstybės tarnautojų ir įstaigų vadovų atrankos vyksta centralizuotai, yra viena iš pagrindinių Agentūros vykdomų funkcijų, tai atitinkamai sąlygoja ir didelį skaičių prašymų, susijusių būtent su konkursų klausimais.

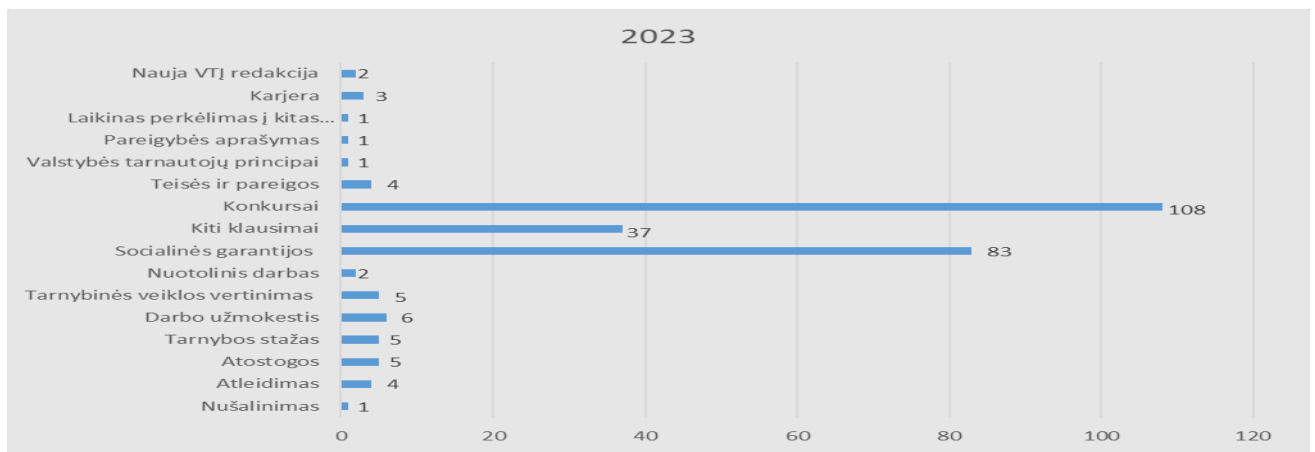
Agentūroje taip pat buvo nagrinėti klausimai, susiję su institucijų rengiamų teisės aktų projektų derinimu, prašant Agentūros atlikti teisės aktų projektų vertinimą ir atitinkamai pateikti pastabas, pasiūlymus, darbo užmokesčiu, veiklos vertinimu, skatinimu ir atsakomybe, atostogomis ir garantijomis, pareigomis ir teisėmis, atleidimu, perkėlimu, reorganizacija. Dalis gautų prašymų persiūsta pagal kompetenciją Informatikos ir ryšių departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos, kelioms įstaigoms suteikta tarnybinė pagalba aiškinant VTĮ nuostatas ir teikiant statistinę informaciją, reikalingą sprendimų priėmimui.

Asmenų prašymų analizė

2023 m. Agentūroje buvo gauti ir išnagrinėti **268 asmenų prašymai**.

Asmenų prašymuose buvo nagrinėjami klausimai, susiję su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimu. 5 paveiksle ir 2 lentelėje (2 priedas) nurodomas detalus prašymuose nagrinėtų klausimų sąrašas pagal VTĮ sritis.

5 pav. 2023 m. Agentūroje asmenų prašymuose išnagrinėtų klausimų skaičiaus pasiskirstymas pagal VTĮ sritis

Agentūroje gautuose 268 asmenų prašymuose daugiausia buvo prašymų dėl konkursų (108 prašymai, kas sudaro apie 67,7% visų gautų prašymų). Šiuose prašymuose buvo nagrinėjami įvairūs klausimai. Daugiausiai buvo pateikta prašymų dėl protokolo išrašo, garso ir vaizdo įrašo, komisijos įsakymo pateikimo (susipažinimo) (53 prašymai). Taip pat nemažai buvo prašymų dalyvauti konkurse stebėtojų teisėmis (15 prašymų), sutikimų eiti pareigas, laimėjus konkursą (antros vietos ir paskesnių vietų laimėtojų) (9 prašymai), dėl informacijos pateikimo apie tai, kiek asmenų pateikė dokumentus ir kiek pretendentų dalyvavo konkurse, kiek asmenų atitiko reikalavimus, kokie du kandidatai surinko daugiausiai balų (8 prašymai), atsisakymai užimti konkurso metu laimėtas pareigas (6 prašymai). Kitais klausimais, susijusiais su konkursais, buvo gauta po 1 ar 2 prašymus.

Dėl socialinių garantijų buvo gauti 83 asmenų prašymai. Didžiąją šių prašymų dalį sudarė prašymai, susiję su statuso atkūrimu (55 prašymai) ir įtraukimu į pretendentų rezervą (21 prašymas). Asmenys kreipėsi ir dėl išaiškinimų pateikimo – dėl asmens priėmimo į įstaigos vadovo pareigas be konkurso, seniūno kadencijos pratęsimo galimybės, kai jam sukanka 65 metai, dėl valstybės tarnybos pratęsimo termino ir išėtinės išmokos mokėjimo, kai valstybės tarnautojui sukanka 65 metai, dėl sutrumpintos darbo laiko normos taikymo valstybės tarnautojams, vykimo į sveikatos priežiūros įstaigą, dėl VTĮ 42 str. 1 d. (27 d. d. trukmės kasmetinių minimalių atostogų) normos (ne)taikymo globėjams. Tokių prašymų buvo gauta po 1 ar 2.

Taip pat aktualūs buvo prašymai dėl galimybės dalyvauti tarptautinėje atrankoje pagal Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo nuostatas (19 prašymų).

Agentūroje vis dar gaunama asmenų prašymų dėl duomenų iš Valstybės tarnautojų registro (VATARAS) pateikimo ar jų ištaisymo (apie tarnybos stažą) (7 prašymai).

Gauta prašymų ir dėl naujos redakcijos VTĮ nuostatų išaiškinimo (2 prašymai).

Asmenys kreipėsi ir dėl įtraukimo į valstybės tarnautojų užsienio kalbų mokėjimo lygio nustatymo ekspertų sąrašą (2 prašymai).

Taip pat buvo nagrinėjami asmenų prašymai dėl darbo užmokesčio (6 prašymai), valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo, atostogų, tarnybos stažo (po 5 prašymus), valstybės tarnautojų teisių ir pareigų, atleidimo (po 4 prašymus), karjeros (3 prašymai), nuotolinio darbo, naujos VTĮ redakcijos išaiškinimo (po 2 prašymus), valstybės tarnautojų principų, pareigybių aprašymų, laikino perkėlimo į kitas pareigas, nušalinimo (po 1 prašymą) išaiškinimo.

Buvo gauta ir prašymų, nesusijusių su Agentūros kompetencija, pvz., dėl galimo teisės aktų pažeidimo – neteisėto priėmimo į darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas be vedėjo žinios ir terminuotų sutarčių pratęsimo, dėl prievolės VMI pateikti FR0001 formą, nors tokios prievolės asmuo neturi. Tokio pobūdžio prašymai buvo persiųsti pagal kompetenciją nagrinėti kitoms valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms.

Asmenų skundų analizė

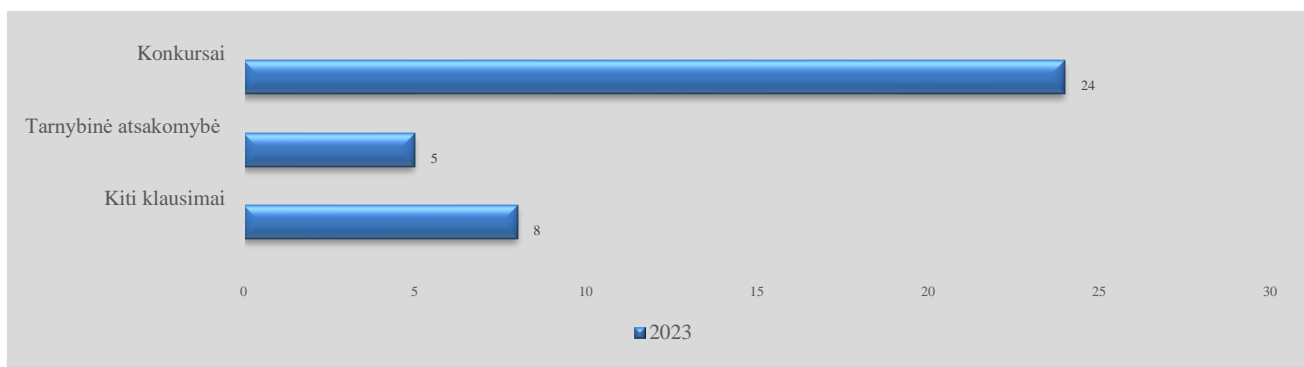
2023 m. Agentūroje buvo gauti ir išnagrinėti **37 skundai**, iš kurių **29 skundai** buvo susiję su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimu (jie sudaro apie 78,4% visų skundų), o **8 skundai** nepriklausė VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų reguliavimo sričiai (jie sudaro apie 21,6% visų skundų).

Skunduose keliami klausimai ir jų skaičius

29 skunduose buvo keliami tik 2 tipų klausimai, susiję su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimu: dėl konkursų (24 skundai) ir valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės (5 skundai).

Detalus skunduose keliamų klausimų sąrašas ir skundų skaičius nurodytas 6 paveiksle ir 3 lentelėje (3 priedas).

6 pav. 2023 m. Agentūroje gautuose asmenų skunduose keliamų klausimų skaičius

Skunduose **dėl konkursų** (24 skundai) buvo skundžiamos įvairios su konkursų į valstybės tarnautojų pareigas organizavimu ar vykdymu susijusios aplinkybės. Pareiškėjai skunduose nurodė, kad konkursas buvo neskaidrus, buvo prašoma panaikinti konkurso rezultatus ir skelbti konkursą iš naujo, kaltino komisijos narius šališkumu, skundė neleidimą dalyvauti konkurse, nors neatitiko specialiųjų reikalavimų ar nepašalino techninių trikdžių nuotolinio konkurso metu ir kt.

Skunduose dėl **tarnybinės atsakomybės** (5 skundai) taikymo valstybės tarnautojams buvo skundžiamas valstybės tarnautojų elgesys, taip pat kad valstybės tarnautojai nesilaiko „vieno langelio“ principo, netinkamai surašo dokumentus ar paprašo tinkamai save identifikuoti, prašant protokolo išrašo.

Skundai, **nesusiję su VTĮ** (8 skundai), pvz., dėl viešosios įstaigos vadovo skyrimo, įstaigos netinkamo darbo (nepriima interesantų, neatsiliepia telefonu), dėl tiesioginio vadovo taikomo psichologinio smurto pavaldaus asmens atžvilgiu, įstaigos nevykdomo Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimo ir valstybės tarnautojų neteisėtų veikų, negalėjimo dėl VATIS trikdžių

pateikti dokumentų konkursui į valstybės įmonės darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas, dėl žemės naudojimo tvarkos pažeidimo ir jos nustatymo, dėl galimo nepotizmo įstaigoje, dėl tarybos nario galimo viešųjų ir privačių interesų konflikto buvo persiūsti nagrinėti valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pagal kompetenciją.

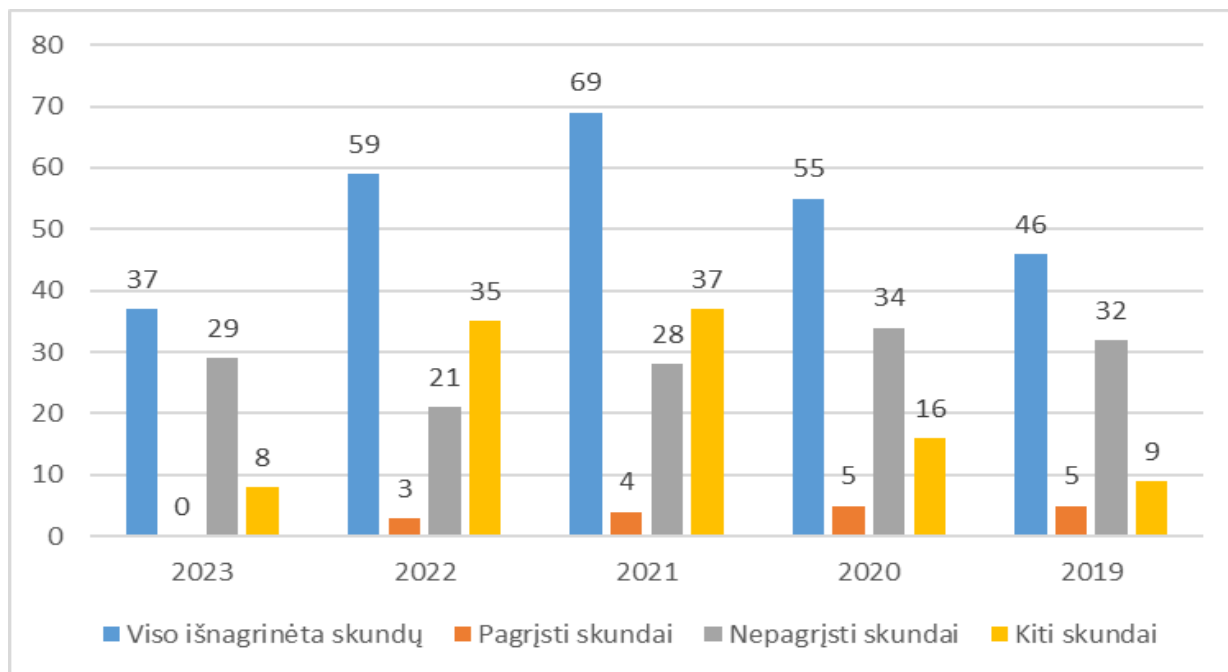
2019-2023 m. gautų skundų rezultatų palyginimas ir apibendrinimas

Apibendrinus 7 ir 8 paveiksluose bei 4 ir 5 lentelėse (4 ir 5 prieduose) pateiktą informaciją, galima teigti, jog:

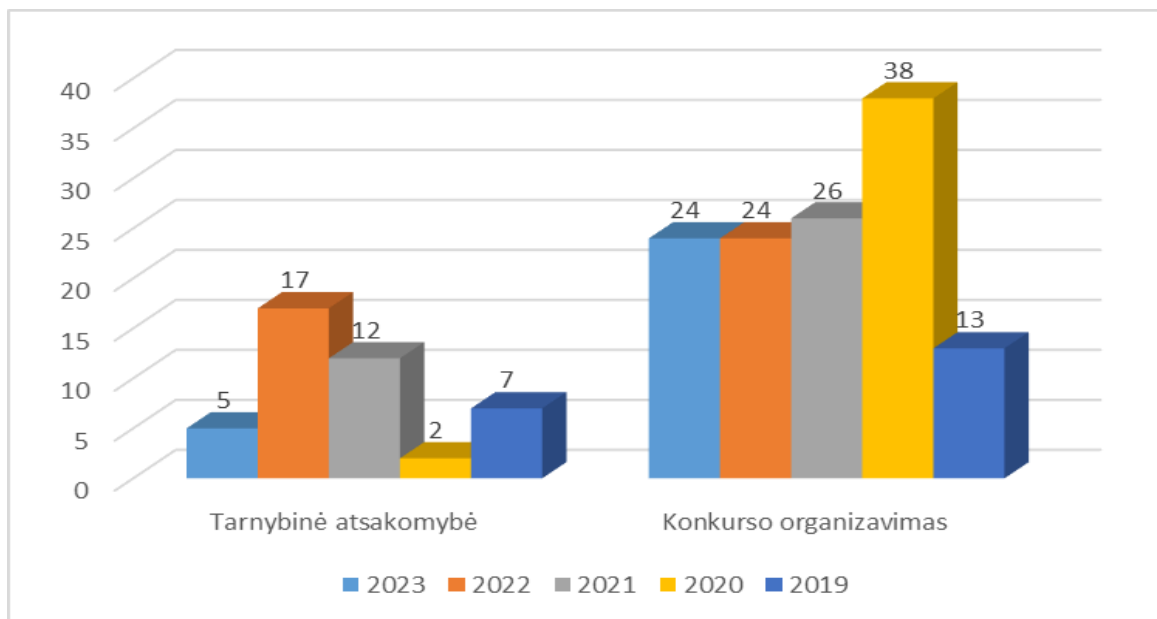
1. Lyginant 2019-2023 metų duomenis, su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimu susijusių skundų, kurie buvo persiūsti kitoms įstaigoms nagrinėti pagal kompetenciją, ir su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimu nesusijusių skundų skaičius 2023 m. sumažėjo. 2019 m. tokie skundai sudarė 19,5%, 2020 m. 29,1%, 2021 m. 53,6%, 2022 m. 59,3%, o 2023 m. 21,6% visų 2023 m. gautų skundų.

2. Pagrindiniai (dominuojantys) 2019-2023 metais skunduose nagrinėti klausimai buvo: valstybės tarnautojų tarnybinė atsakomybė ir konkursų į valstybės tarnautojų pareigas organizavimas. 2023 m. sumažėjo skundų skaičius dėl valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės nuo 17 skundų 2022 m. iki 5 skundų 2023 m. Tuo tarpu skundų dėl konkurso į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo skaičius 2023 m. išliko toks pats, kaip ir 2022 m., t. y. po 24 skundus.

7 pav. 2019-2023 m. išnagrinėtų skundų skaičiaus palyginimas

8 pav. 2019-2023 m. dažniausiai skunduose nagrinėti klausimai

Išvados ir pasiūlymai

Išanalizavus Agentūroje gautus ir išnagrinėtus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei asmenų prašymus, darytinos išvados:

1. Analizuojant **valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymus**, identifikuotos šios sritys, kurios 2023 m. valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms kėlė daugiausiai klausimų:

- naujos redakcijos VTĮ nuostatų taikymas,
- pareigybių aprašymai,
- konkursai,
- darbo užmokestis.

Analizuojant **asmenų prašymus** identifikuotos šios sritys, kurios kėlė asmenims daugiausiai neaiškumų:

- konkursai,
- socialinės garantijos.

Apibendrinus darytina išvada, kad valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms bei asmenims daugiausiai neaiškumų kelia teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios centralizuotų konkursų vykdymą. Taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms neaiškus yra pareigybių aprašymų rengimas/keitimas ir darbo užmokestis bei naujos redakcijos VTĮ nuostatų taikymas, o asmenims – socialinės garantijos.

2. Pažymėtina, kad vis dar buvo gauta asmenų prašymų dėl duomenų iš VATARAS pateikimo, todėl darytina išvada, kad asmenims vis dar trūksta informacijos apie tai, kad dėl duomenų gavimo iš VATARAS jie turi kreiptis į Informatikos ir ryšių departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Išanalizavus Agentūroje gautus ir išnagrinėtus asmenų skundus, darytinos išvados:

1. 2019-2023 m. vyraujančios temos skunduose buvo konkursai į valstybės tarnautojų pareigas ir kreipimasis dėl galimo tarnybinio nusižengimo tyrimo pradėjimo valstybės tarnautojų atžvilgiu. Šiuos skundus dažniausiai teikia konkursų nelaimėję pretendentai. Pažymėtina, kad 2023 m. pagrįstų skundų, kuriuose Agentūroje būtų nustatyti VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų pažeidimai, nebuvo.

2. Agentūroje 2023 m. vis dar buvo gauta su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimu nesusijusių skundų, jų gavimą galimai lemia tai, kad visuomenei trūko informacijos apie tai, kad Agentūra neturėjo įgaliojimų vykdyti viešųjų įstaigų priežiūros, vertinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklos, administruoti VATIS, organizuoti konkursų į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas, vertinti politikų galimą viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktą ir kt.

Atsižvelgdamos į šias išvadas, siūlome:

1. Agentūros tinklapyje reguliariai skelbti VTĮ ir su juo susijusių naujų teisės aktų nuostatų įgyvendinimo aktualijas ir atnaujinti rekomendacijas.

2. Organizuoti metodines konsultacijas konkursų komisijų nariams iš kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų konkursų vykdymo klausimais, siekiant užtikrinti ir gerinti nuo 2024 m. sausio 1 d. decentralizuotų karjeros valstybės tarnautojų konkursų kokybę.

3. Reguliariai peržiūrėti, atnaujinti ir papildyti Agentūros tinklapio „Dažniausiai užduodamų klausimų“ skiltyje skelbiamus klausimus ir atsakymus, o apie aktualiausių DUK atnaujinimą ar paskelbimą parengti informacinius pranešimus ir juos paskelbti Agentūros tinklapio Naujienų skiltyje.

4. Vykdyti metodines konsultacijas įstaigų atstovams, vykdančioms žmogiškųjų išteklių valdymo ar administravimo funkcijas, ir kitiems valstybės tarnautojams jiems aktualiais klausimais.

Tarnybos sąlygų skyriaus

vyriausioji specialistė

Ineta Grigaitė-Stulpinė

patarėja

Rima Tubutienė

1 lentelė. 2023 m. Agentūros išnagrinėtuose valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymuose klausimų pasiskirstymas pagal VTĮ sritis

VTĮ sritis ir prašymų skaičius	Prašymuose išnagrinėti klausimai	Skaičius
Pareigybių aprašymai (17)	<p>Dėl pareigybių suderinimo;</p> <p>prašoma nuomonės dėl savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigybės panaikinimo;</p> <p>prašoma išaiškinimo, ar vicemero pareigybės aprašyme reikėtų nustatyti 4 metų vadovaujamo darbo patirties reikalavimą;</p> <p>dėl galimybės įstaigos vadovo pareigybės aprašyme nustatyti papildomus specialiuosius reikalavimus;</p> <p>prašoma išaiškinimo dėl savivaldybės kontrolieriui Pareigybių aprašymo metodikoje nustatytų specialiųjų reikalavimų;</p> <p>prašoma išaiškinimo dėl mero, vicemero ir kitų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų rengimo;</p> <p>prašoma išaiškinimo dėl pareigybės priskyrimo pareigybės lygmeniui;</p> <p>prašoma konsultacijos dėl savivaldybės kontrolieriaus pareigybės aprašymo rengimo;</p> <p>dėl valstybės tarnautojų pavyzdinių pareigybių aprašymų ruošinių atnaujinimo įsigaliojus naujai VTĮ redakcijai</p>	<p>7</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
Konkursai (14)	<p>Dėl kompleksinio vertinimo išvados pateikimo;</p> <p>prašoma konsultacijos pretendento viešųjų ir privačių interesų derinimo klausimu;</p> <p>prašoma pateikti informaciją apie valstybės tarnautojo dalyvavimą atrankose ir konkursuose vykdant tarnybinį patikrinimą;</p> <p>dėl konkurso komisijos sudėties – atstovą siūlo skirti ne merui, o savivaldybės kontrolierei;</p>	<p>5</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

	prašoma pateikti informaciją, ar savivaldybė kreipėsi dėl konkurso į savivaldybės kontrolieriaus pareigas organizavimo;	1
	dėl pakartotinio įvertinimo, ar konkursą laimėjusi pretendente atitinka išsilavinimo ir/ar darbo patirties reikalavimus;	1
	prašoma skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas nepaisant naujos VSI redakcijos nuostatų;	1
	dėl konkurso sustabdymo iki teismo sprendimo priėmimo dienos;	1
	dėl informacijos apie konkursą pateikimo teismo posėdžiui;	1
	prašoma STT pateikti informaciją dėl galimai neskaidriai ir nesąžiningai vykusių konkursų	1
Pareigos ir teisės (5)	Prašoma įvertinimo, ar tinkamai įgyvendinamos VTĮ 19 str. 1 d. 2 p. nuostatos, kai valstybės tarnautojas eina dvejais valstybės tarnautojo pareigas;	1
	dėl papildomo darbo ES projekte valstybės tarnautojo darbo metu;	1
	dėl papildomo darbo valstybės tarnautojo pareigų atlikimo metu;	1
	dėl valstybės tarnautojų papildomos veiklos suderinamumo su tarnautojo pareigomis – prašoma įvertinti, ar gali eiti kitas pareigas;	1
	dėl naujos redakcijos VTĮ – galimybės eiti dvejais valstybės tarnautojo pareigas	1
Perkėlimas (3)	Prašoma išaiškinimo dėl valstybės tarnautojo laikino perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas;	1
	prašoma išaiškinimo dėl tarnybinio kaitumo nuostatų taikymo;	1
	dėl laikino perkėlimo į įstaigos vadovo – savivaldybės kontrolieriaus – pareigas	1
Veiklos vertinimas (6)	Prašoma konsultacijos dėl tarnybinės veiklos vertinimo nuostatų taikymo ir procedūrų išaiškinimo;	3
	dėl valstybės tarnautojo vertinimo metu suteiktos skatinimo priemonės pakeitimo galimybės;	1

	prašoma konsultacijos neeilinio vertinimo klausimais; dėl valstybės tarnautojų verifikavimo ir tarnybinės veiklos vertinimo	1 1
Darbo užmokestis (9)	Dėl priemokos už pavadavimą mokėjimo; dėl valstybės tarnautojų pasyviojo budėjimo įforminimo ir apmokėjimo; prašoma išaiškinimo dėl valstybės tarnautojo vienkartinių piniginių išmokų įskaitymo/neįskaitymo į vidutinį darbo užmokestį; prašoma išaiškinimo, kaip apmokėti už dirbtą laiką, kai įvykus naujos tarybos pirmajam posėdžiui savivaldybės administracijos direktorius tą pačią dieną pradės eiti mero pareigas; prašoma išaiškinimo dėl priedo už stažą Lietuvos valstybei mokėjimo merams nuo 2023-07-01; dėl galimybės nustatyti didesnę pareiginę algą koeficientą ne po veiklos vertinimo, o gavus papildomų asignavimų	3 2 1 1 1 1
Skatinimas ir atsakomybė (6)	Prašoma išaiškinimo dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo nuostatų; prašoma išaiškinimo dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams; prašoma nuomonės nuobaudos skyrimo už tarnybinių nusižengimų senaties klausimu; dėl tarnybinio nusižengimo paaiškinimų pateikimo terminų ir tyrimo komisijos sudarymo nušalinus narį	3 1 1 1
Atostogos ir garantijos (6)	Dėl kasmetinių atostogų skaičiavimo ir suteikimo valstybės tarnautojui, dirbančiam pagal sutrumpintą darbo laiko normą vadovaujantis DK 112 st. 5 d.; prašoma nuomonės dėl valstybės tarnautojo, esančio profsąjungos nariu, teisės pasinaudoti mokymosi atostogomis; dėl galimybės valstybės tarnautojui dirbti nuotoliniu būdu, dirbant iš užsienio; dėl informacijos apie stažo Lietuvos valstybei skaičiavimą pateikimo	3 1 1 1

Atleidimas (5)	<p>Prašoma išaiškinimo, ar galima atleisti specialųjį atašė iš pareigų pagal VTĮ 51 str. 1 d. 5 p. – įstatymų nustatytais atvejais pasibaigus įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo kadencijai;</p> <p>prašoma išaiškinimo, kokio dydžio išeitinė išmoka priklausytų valstybės tarnautojui, atleidžiamam iš pareigų VTĮ 51 str. 1 d. 9 p. (naikinant pareigybę) pagrindu;</p> <p>prašoma išaiškinimo dėl seniūnų, kuriems suėjo 65 m. ir kurie ėjo pareigas iki kadencijos pabaigos, atleidimo;</p> <p>prašoma išaiškinimo dėl išeitinės išmokos mokėjimo dėl pareigybės panaikinimo atleistiems valstybės tarnautojams taikymo, kai jie iki atleidimo dirbo kitoje valstybės ar savivaldybės įstaigoje;</p> <p>kreipimasis dėl VTĮ pakeitimo, kuriame buvo nustatyta, kad 2024-01-01 valstybės tarnautojai, neįgiję aukštojo išsilavinimo, bus atleidžiami iš valstybės tarnautojo pareigų</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
Struktūriniai pertvarkymai/reorganizacija (3)	<p>Dėl įstaigos struktūrinių pertvarkymų ir pareigybės, kuriai nustatyta kadencija, naikinimo bei valstybės tarnautojo, auginančio vaiką iki 3 m., atleidimo;</p> <p>dėl įstaigos reorganizavimo: funkcijų pasikeitimo, pareigų siūlymo valstybės tarnautojams ir darbo apmokėjimo sistemos nustatymo;</p> <p>prašoma konsultacijos įstaigos struktūrinės pertvarkos klausimais.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
Dėl tarnybinės pagalbos suteikimo (4)	<p>Suteikta tarnybinė pagalba dėl perkėlimo į aukštesnes pareigas, teisės dirbti kitą darbą ar užsiimti kita veikla, einamųjų metų užduočių formulavimo, valstybės tarnautojų konkursų ir pareigybės aprašymo atitikimo reikalavimams išaiškinimo;</p> <p>dėl statistinių duomenų pateikimo – valstybės tarnautojų skaičiaus 2023-07-24 – rengiant įstatymo projektą;</p>	<p>1</p> <p>1</p>

	dėl statistinių duomenų apie kompleksinio vertinimo rezultatus pateikimo rengiant įgyvendinamuosius naujos redakcijos VTĮ teisės aktus;	1
	dėl tarnybinės pagalbos valstybės tarnautojų komandiruočių klausimais	1
Pasiūlymų, išvadų teikimas politiką formuojančioms institucijoms (11)	Dėl teisės akto projekto derinimo	11
Persiuntimas pagal kompetenciją (3)	Persiūsta pagal kompetenciją, nes VATIS duomenų saugą užtikrina IRD – dėl tyrimo pradėjimo dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo VATIS dėl paviešintų konkurso pretendentų duomenų;	1
	dėl informacijos apie stažą suteikimo;	1
	dėl informacijos apie pretendento pateiktus dokumentus suteikimo iš VATIS	1
Kiti klausimai (21)	Prašoma įtraukti į valstybės tarnautojų užsienio kalbų mokėjimo lygio nustatymo Akredituotų įstaigų sąrašą;	6
	prašoma išaiškinti numatomus pokyčius vykdant valstybės tarnybos reformą dėl valstybės tarnautojų statuso keitimo į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis;	3
	prašoma nuomonės dėl savivaldybių kontrolierių kadencijų nustatymo įsigaliojus naujoms VTĮ ir VSĮ redakcijoms;	3
	dėl naujos redakcijos VTĮ ir VSĮ nuostatų taikymo savivaldybės kontrolieriams, sukakusiems 65 m. – ar galima skirti savivaldybės kontrolierių pirmai kadencijai nuo 2024-01-01, kai jam yra daugiau nei 65 m.;	2
	dėl galimybės pratęsti įstaigos vadovo, kuriam sukakę 65 m., kadenciją;	1
	prašoma valstybės tarnybos reformos metu nekeisti kalbos tvarkytojų statuso iš valstybės tarnautojų į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis;	1
	dėl vidaus auditorių statuso keitimo į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, užkardymo;	1

	dėl vidaus auditorių statuso iš valstybės tarnautojų į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, keitimo datos;	1
	dėl seniūnų pavadavimo galimybės;	1
	dėl metodinės pagalbos įgyvendinant naujos redakcijos VTĮ nuostatas: prašoma parengti ir išplatinti rekomendacijas/gaires dėl susitarimo dėl įstaigos vadovo kadencijos tikslų;	1
	prašoma išaiškinimo, kaip elgtis, jei konkurso laimėtojas neatvyksta įsidarbinti, neteikia prašymo dėl priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas	1
Iš viso gauta prašymų		113*

Pastaba *Atkreiptinas dėmesys, kad Agentūroje gautų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų prašymų skaičius nesutampa su išnagrinėtų klausimų skaičiumi (110 ir 113 atitinkamai). Toks skaičiaus nesutapimas kyla iš to, kad kai kurios įstaigos viename prašyme uždavė kelis klausimus iš skirtingų VTĮ sričių.

	galimybės dalyvauti konkurse į valstybės tarnautojo pareigas esant tikslinėse atostogose	
Socialinės garantijos (83)	Dėl statuso atkūrimo (prašymai atkurti statusą, sutikimai atkurti statusą į pasiūlytas pareigas ir atsisakymai atkurti statusą į pasiūlytas pareigas); įtraukimo į pretendentų rezervą; išaiškinimo dėl asmens priėmimo į įstaigos vadovo pareigas be konkurso; išaiškinimo dėl seniūno kadencijos pratęsimo galimybės, kai jam sukanka 65 metai; išaiškinimo dėl valstybės tarnybos pratęsimo termino ir išeitinės išmokos mokėjimo, kai valstybės tarnautojui sukanka 65 metai; dėl sutrumpintos darbo laiko normos taikymo valstybės tarnautojams; vykimo į sveikatos priežiūros įstaigą; dėl VTĮ 42 str. 1 d. (27 d. d. trukmės kasmetinių minimalių atostogų) normos (ne)taikymo globėjams	55 21 1 1 2 1 1 1
Teisės ir pareigos (4)	Dėl valstybės tarnautojo dirbamo kito darbo išaiškinimo; išaiškinimo dėl valstybės tarnautojo darbo laiko, dirbant pagal individualų darbo režimą; dėl valstybės tarnautojo galimybės dirbti toje pačioje darbovietėje pagal darbo sutartį vaiko priežiūros atostogų metu	2 1 1
Valstybės tarnautojų principai (1)	Dėl nuomonės pateikimo, ar valstybės tarnautojas privalo laikytis įstatymų ir vadovautis žmogiškumo principu	1
Pareigybės aprašymai (1)	Dėl išaiškinimo dėl pareigybės aprašymo pakeitimo	1
Laikinas perkėlimas į kitas pareigas (1)	Dėl išaiškinimo dėl laikino pareigų ėjimo ir perkėlimo esant tarnybinei būtinybei nuostatų taikymo	1
Darbo užmokestis (6)	Dėl priemokų mokėjimo tvarkos išaiškinimo; koeficiento nustatymo, perkeliant į žemesnes pareigas; delspinigių skaičiavimo tvarkos valstybės tarnautoją nušalinus nuo pareigų, atleidus ir teismui grąžinus į pareigas;	3 1 1

	atleidimo atveju taikomų garantijų	1
Atostogos (5)	Dėl išaiškinimo pateikimo (tikslinės atostogos, atostogų suteikimas, kai dirbama sutrumpintu darbo laiku, atostoginių apskaičiavimas, kasmetinių atostogų trukmė valstybės tarnautojui, vienam auginančiam vaiką iki 14 m. ir sudarius santuoką, kasmetinių atostogų kaupimosi vaiko priežiūros atostogų metu ir vaiko priežiūros atostogų trukmės esant gimdymo komplikacijoms)	5
Tarnybos stažas (5)	Dėl išaiškinimo dėl stažo Lietuvos valstybei skaičiavimo, įskaitymo	5
Nušalinimas (1)	Dėl išaiškinimo dėl valstybės tarnautojo nusišalinimo nagrinėjant administracinę procedūrą dėl galimo interesų konflikto	1
Nuotolinis darbas (2)	Dėl išaiškinimo dėl nuotolinio darbo tvarkos	2
Tarnybinės veiklos vertinimas (5)	Dėl išaiškinimo pateikimo dėl tarnybinės veiklos vertinimo procedūrų ir apskundimo tvarkos	5
Atleidimas (4)	Dėl išaiškinimo dėl išeitinės išmokos mokėjimo tvarkos; pakaitinio valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų vaiko priežiūros atostogų metu; išaiškinimo dėl atleidimo, kai naikinama pareigybė	1 1 2
Karjera (3)	Dėl seniūnų kadencijų, pavadavimo išaiškinimo pateikimo	3
Nauja VTĮ redakcija (2)	Dėl naujos redakcijos VTĮ taikymo neturintiems aukštojo išsilavinimo asmenims, kuriems liko mažiau nei 5 m. iki 65 m.; išaiškinimo pateikimo, ar vadovaujantis VTĮ Nr. XIV-1985 redakcijos 13 straipsnio 4 dalimi reikia sudaryti susitarimą dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų	1 1

<p>Kiti klausimai (37)</p>	<p>Dėl galimybės dalyvauti tarptautinėje atrankoje pagal Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo nuostatas;</p> <p>duomenų iš Valstybės tarnautojų registro (VATARAS) pateikimo ar ištaisymo (apie tarnybos stažą);</p> <p>įtraukimo į valstybės tarnautojų užsienio kalbų mokėjimo lygio nustatymo ekspertų sąrašą;</p> <p>išaiškinimo dėl įstaigos struktūrinių pertvarkymų;</p> <p>išaiškinimo dėl pareigybių sąrašo rengimo, pareigybių aprašymų viešinimo;</p> <p>išaiškinimo dėl atšalimo laikotarpio;</p> <p>išaiškinimo dėl įtraukimo į valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą;</p> <p>išaiškinimo dėl galimybės atlikti studento praktiką įstaigoje, kurioje eina valstybės tarnautojo pareigas;</p> <p>dėl galimo teisės aktų pažeidimo – neteisėto priėmimo į darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas be vedėjo žinios ir terminuotų sutarčių pratęsimo;</p> <p>dėl prievolės VMI pateikti FR0001 formą, nors prievolės neturi – nėra valstybės tarnautojas</p>	<p>19</p> <p>7</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
<p>Iš viso</p>		<p>268</p>

3 lentelė. Skunduose keliami klausimai ir skundų skaičius

VTĮ sritis ir prašymų skaičius	Asmenų skunduose išnagrinėti klausimai	Skaičius
	<i>Dėl VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų galimo pažeidimo:</i>	
Konkursai (24)	Dėl Agentūros organizuotų konkursų (dėl galimai neskaidraus konkurso; prašoma panaikinti konkurso rezultatus ir skelbti konkursą iš naujo, dėl galimo komisijos nario interesų konflikto; dėl konkurso pareigybės aprašyme nustatyto specialiojo reikalavimo ir konkurso skaidrumo; dėl pareigybės panaikinimo, į kurias po konkurso buvo nustatytas laimėtojas, dėl to laimėtojas nepriimtas į pareigas; įvykęs konkursas, tačiau VATIS rodomas kaip paskelbtas; reikalavimas panaikinti konkurso rezultatus ir paskelbti iš naujo (dėl skelbime nenurodytos taikomos namų darbų užduoties); dėl negalėjimo dalyvauti konkurso teste, nes tuo metu pretendentas buvo išvykęs; abejojama, kad komisijos narys konkurso metu tinkamai įvertino atsakymus; dėl galimo komisijos nario šališkumo; dėl konkurso laimėtojo neatitikimo pareigybės aprašyme nustatytiems specialiesiems reikalavimams; dėl konkurso komisijos narių pasakytų žodžių netinkamumo ir jų konteksto išaiškinimo; dėl neleidimo dalyvauti konkurse, nes neatitiko specialiųjų reikalavimų išsilavinimui; dėl neleidimo dalyvauti konkurse, nes pretendentas nepašalino techninių trikdžių, reikalaujama panaikinti konkurso rezultatus; dėl neleidimo dalyvauti konkurse, nes neatitiko užsienio kalbos mokėjimo reikalavimo; dėl konkurso paskelbimo neteisėtumo, nes įstaiga neatlieka viešojo administravimo funkcijų; prašoma jį stabdyti; dėl apskundimo tvarkos nenurodymo informaciniame pranešime apie konkurso laimėtoją)	24
Tarnybinė atsakomybė (5)	Dėl galimo valstybės tarnautojų tarnybinio nusižengimo (dėl tarnybinės atsakomybės taikymo neišlaikius „vieno langelio“ principo; dėl netinkamai surašyto atsiliepimo teismui; dėl galimo tarnybinio nusižengimo tyrimo pradėjimo dėl to, kad	5

	paprašyta tinkamai save identifikuoti prašant protokolo išrašo; dėl valstybės tarnautojo elgesio)	
Iš viso		29
	<i>Dėl su VTĮ nesusijusių galimų pažeidimų:</i>	
Kiti klausimai (8)	Dėl VŠĮ vadovo skyrimo;	1
	įstaigos netinkamo darbo (nepriima interesantų, neatsiliepia telefonu);	1
	tiesioginio vadovo psichologinio smurto pavaldaus asmens atžvilgiu;	1
	nevykdomo Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimo ir valstybės tarnautojų neteisėtų veikų;	1
	negalėjimo dėl VATIS trikdžių pateikti dokumentų konkursui į Valstybės įmonės darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas;	1
	dėl žemės naudojimo tvarkos pažeidimo ir jos nustatymo;	1
	galimo nepotizmo įstaigoje;	1
	dėl tarybos nario galimo viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto	1
Iš viso		8

4 lentelė. 2019-2023 m. išnagrinėtų skundų skaičiaus palyginimas

Metai	Iš viso išnagrinėta skundų (skaičius)	Pagrįsti skundai (skaičius ir %)	Nepagrįsti skundai (skaičius ir %)	Kiti skundai* (skaičius ir %)
2019 m.	46	5 (10,9%)	32 (69,6%)	9 (19,5%)
2020 m.	55	5 (9,1%)	34 (61,8%)	16 (29,1%)
2021 m.	69	4 (5,8%)	28 (40,6%)	37 (53,6%)
2022 m.	59	3 (5,1%)	21 (35,6%)	35 (59,3%)
2023 m.	37	0	29 (78,4%)	8 (21,6%)

Pastaba. *Kiti skundai – su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimu susiję skundai, kurie buvo persiųsti kitoms įstaigoms nagrinėti pagal kompetenciją, ir su VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimu nesusiję skundai.

5 lentelė. 2019-2023 m. dažniausiai skunduose nagrinėti klausimai

Metai	Tarnybinė atsakomybė (skundų skaičius)	Konkurso ar atrankos organizavimas (skundų skaičius)
2019 m.	7	13
2020 m.	2	38
2021 m.	12	26
2022 m.	17	24
2023 m.	5	24